

De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Meditatie

Met de misdadigers gerekend

En Jezus in het midden

Johannes 19:18c

Er staat in de tekst: Alwaar zij Hem kruisten; en met Hem twee anderen, aan elke zijde één.

Wat zijn dat voor mensen, die met Hem gekruist worden? Lukas noemt hen: twee kwaaddoeners. En Mattheüs en Markus spreken van moordenaars.

Duidelijk is het dat het zware misdadigers zijn, die door hun misdrijf de kruisdood verdiend hebben. Hier wordt vervuld wat Jesaja heeft gezegd: En Hij is met de misdadigers gerekend. Ja, erger nog. Hij hangt in het midden. De kanttekening zegt: *Alsof Hij de grootste kwaaddoener ware.* Hij, Die blank van onschuld is, die onbesmet is, zonder zonde, wordt hier als de grootste misdadiger gehangen tussen misdadigers.

Naar de toerekening Gods was Hij ook inderdaad met groter en meerder misdaden beladen dan die twee moordenaars. Die hadden slechts hun eigen zonden. Maar Hij had de zonde van Zijn gehele uitverkoren Kerk op Zich geladen. Hij heeft daar de zonde van Adam op Zich geladen. Die vreselijke ongehoorzaamheid en gruwelijke opstand tegen God. Hij had daar de zonde van Noach op Zich geladen, die zich dronken dronk. Hij had de zonde van Abrahams leugen, van Jacobs bedriegerij, van Mozes' doodslag, van Aärons beeldendienst, van Simsons hoererij, van Davids overspel, van Salomo's afgoderij, van Manasses gruweldaden, van Petrus' verloochening, enz. op Zich gela-

den. Hij had daar uw zonde op Zich, volk des Heeren! Is Hij dan niet met zwaarder zonde beladen dan die moordenaars?

Als Gods kinderen inleven de grootste der zondaren te zijn, zoals Paulus dat inleefde, dan kunnen ze niet boven de kwaaddoeners aan het kruis staan. Dan kunnen ze nergens groter en onreiner zondaar vinden dan zichzelf.

Nu zijn velen van Gods kinderen wel ingeleid in hun verdorvenheid. Ze leerden hun zonden bewenen. Ontdekkend licht deed hen de gruwelijke boosheden kennen in eigen hart. En daarin komen ze nooit uitgeleerd. Hoe dieper ze graven in de wand des harten, hoe meer gruwelen ze vinden. Ze weten ook wel, dat ze voor hun schuld een Middelaar nodig hebben. Eigen betaalmiddelen schieten tekort. Geen penning hebben ze om te betalen. Ze hebben wellicht ook wel eens mogen blikken buiten zichzelf. Christus werd hun dierbaar, gepast en beminnelijk, ja noodzakelijk. En toch missen ze de vaste wetenschap dat Hij ook *hun* zonden op Zich geladen heeft. Ze missen de persoonlijke toepassing. Daarvoor moeten ze gebracht worden op Golgotha. En die weg naar Golgotha gaat door de rechtzaal. Daar moet geleerd dat de zondeschuld, waaronder zij eeuwig hadden moeten verzinken, Hem is toegerekend door de hemelse Rechter.

O, als dat door het geloof geleerd mag worden, dan zien ze Jezus aan het kruis met oneindig meer zonden

beladen dan die twee moordenaars. Als we mogen zien dat ook onze zonde daarbij is, dat Hij ook voor onze zonde genageld is aan het vloekhout, dan wordt Hij niet slechts dierbaar in Zijn blanke onschuld, maar ook in Zijn roodheid. Hij is blank en rood. Rood vanwege de bloedrode schuld der Zijnen. Daar wordt Hij gepast en dierbaar voor een misdadiger.

Als we geen misdadiger zijn, dan zien we die dierbaarheid niet. Toen de zonen van Zebedeüs begeerden te zitten aan zijn rechter- en linkerzijde in Zijn koninkrijk, wisten ze niet wat ze begeerden. Maar als we voor God staan in onze misdaden. Als ons al onze bevinding en beleving ontvalt. Als we als een veroordeelde misdadiger moeten uitgaan naar de gerichtslaats en denken eeuwig verdaan te worden en dat ook waardig te zijn. Als we mogen getuigen: Heere, Gij zijt ere, en ik hellewaardig. Zoek Uw eer! En als dan ons oog wordt ontsloten voor die Middelaar, Die daar wilde hangen in mijn plaats tussen twee moordenaars. Dan schrei ik me leeg van smart over de zonde. Ik heb Hem aan het kruis gehecht. Ik heb Hem

Inhoud

Meditatie:

Met de misdadigers gerekend . . .	1
Voor de kerkenraad	2
Massamedia, ICT en het eind van de tijd (2)	4
De Mattheüs Passion	5
Amusement of het beginsel der wijsheid (4)	6
Prinses Juliana overleden	7
Kerknieuws	8
Berichten	9
Preekbeurten	10

DE SAAMBINDER
Kerkelijk weekblad
der Gereformeerde Gemeenten.

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. A. Moerkerken,
Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerkelijk nieuws en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Klooslaan 9, 2985 CK Ridderkerk
tel. 0180-420865, fax 0180-423583

Administratie en betalingen van
abonnements, adreswijzigingen,
predikbeurten en beroepingswerk aan:

De Saambinder - abonnements,
Postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.
Postbankno. voor abonn. gelden: 64327.
email: kbgg@cbgg.nl

Alle **advertenties** aan:

Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.
Postbankno. 256686.
email: saambinder-adv@rdnet.nl

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling:

voor Nederland: € 11,- per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober
d.m.v. een acceptgiro)

voor het buitenland:

Luchtpost:

Amerika \$ 56,-, Canada \$ 68,-.

Zeepost:

Amerika \$ 49,-, Canada \$ 59,-.

Advertenties € 0,50,- per mm.

Familieberichten

€ 0,40,- per mm.

Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
in bezit van de administratie te zijn.

Rouwadvertenties tot uiterlijk
maandagmorgen 12 uur.

De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van de
advertenties en de ter recensie
aangeboden boeken.

de doornenkroon gevlochten. Ik heb Zijn beker gevuld. O, die bittere, bittere zondesmart. Maar dan schrei ik me ook leeg van verwondering. Hij voor mij! Onbevattelijke, eeuwige, vrije zondaarsliefde. Hij voldeed daar aan Gods recht. Hij luisterde daar de eer Zijns Vaders op, die door mijn zonde geschonden was. Hij in mijn plaats! Dan is er geen geest meer in me. Dan gevoelen we ook het pak der zonde van ons afglijden. Gods toorn geblust, Gods gramschap gestild, de vloek weggenomen, satan op de vlucht. Onze consciëntie zwijgt. Daar in dat kruisbloed van de Zaligmaker is de zee van Gods verbolgenheid gestild. Alles voldaan. Nu ga ik vrijuit. O, onbegrijpelijk, eeuwig wonder. Nu kan God niet meer op me toornen en schelden. Want Hij straft de zonde slechts één keer.

Arme, onbekeerde medereiziger naar de eeuwigheid. Als we onze zondeschuld niet leren kennen, is er geen plaats voor deze Gekruisigde Zaligmaker. Dan zullen we Hem ook wel eenmaal zien, maar dan met verschrikking, als Hij komt op de wolken. Dan zullen we zien Wie we doorstoken hebben. Maar dan is het te laat. Dan zal Hij ons in hete toorn wegstormen. Het is nu nog het heden der genade. U wordt nog die gekruisigde Christus gepredikt. Smeek nog om waarachtige bekering.

Bekommerde zielen, is Hij u dierbaar geworden? Dat is groot. Maar weet u ook, dat uw zondeschuld op Hem lag? Zoekt geen rust buiten die wetenschap.

Drachten, Ds. G. Hoogerland.

Voor de kerkenraad

Er zijn in onze gemeenten op dit moment honderden jonge mensen die zich voorbereiden op het doen van openbare belijdenis. Dat is verblijvend. Helaas zijn ook vele andere jongeren in hun hart bezig afscheid van de gemeenten te nemen – of hebben dat al gedaan. Het is om klein onder te worden als er in deze tijd van toenemende afval toch steeds weer vele jonge mensen zich met hun jawoord willen verbinden aan de leer die naar de godzaligheid is.

Het is min of meer gewoonte in deze tijd van het jaar in ons kerkelijk blad aandacht te besteden aan het doen van openbare belijdenis. Die aandacht valt steeds op een ander facet van het belijdenis doen. We hebben wel eens geschreven over de vraag waarvàn men nu eigenlijk belijdenis doet, van de gereformeerde leer of van het persoonlijk geloof. Een andere keer werd aandacht besteed aan de vragen die bij het doen van openbare belijdenis worden gesteld. Enzovoort. Het is goed telkens weer op deze dingen in te gaan, omdat er ook steeds weer een nieuwe generatie jongeren aantreedt die soms nieuwe, maar soms ook weer oude vragen stelt.

Ditmaal wilden we eens ingaan op het 'komen voor de kerkenraad',

zoals dat pleegt te worden genoemd. Ik doel nu op de avond waarop de belijdeniscatechisanten samenkomen om onderzocht te worden naar hun kennis van de geloofsleer. Daar kunnen ze soms behoorlijk tegen op zien! Wat is nu eigenlijk de bedoeling van deze avond? En waar komt deze gewoonte vandaan? Voor de beantwoording van deze vragen ben ik nog eens te rade gegaan met het boek van wijlen ds. K. de Gier: *De Dordtse Kerkorde, een praktische verklaring* (Houten 1989).

Om met de laatste vraag te beginnen: aanvankelijk werden degenen die belijdenis wilden doen, *in het openbaar* ondervraagd naar hun kennis van de geloofsleer. De Artikelen van het Convent van Wezel (1568) spreken van een 'voor de volle gemeente onderzoeken' van de 'jongelingen die in de catechismus uitgeleerd zijn'. Die ondervraging voor de gehele gemeente hield nogal wat mensen ervan terug om belijdenis af te leggen. Dat is ook wel enigszins begrijpelijk... Al spoedig ontstond daarom de gewoonte dat het onderzoek plaats vond voor de kerkenraad of voor een commissie van de kerkenraad, terwijl de belijdenis zelf in het openbaar geschiedde met een eenvoudig jawoord. Overigens is het nog in

1935 gebeurd in onze gemeente te Rotterdam-Centrum dat de onderzoeksavond voor de kerkenraad onder leiding van ds. G.H. Kersten bezocht mocht worden door gemeentelieden. Hun opkomst mocht 'bevredigend worden genoemd'! Een jaar later heeft men hier overigens weer van afgezien... (zie J. Mastenbroek, *Zijn vuur- en haardstede*, deel 2, Rotterdam 1998, blz. 170).

Een andere vraag is wat de *bedoeling* van deze avond is. Terecht merkt ds. De Gier op: 'Dit is geen soort examen waarbij men geslaagd is bij het behalen van een zeker aantal punten en gezakt is als men daar onder blijft. Dit onderzoek is een kerkelijk onderzoek inzake de gereformeerde religie...'. Het is geen examen, nee. Dan zouden de 'bollebozen' er het best uit te voorschijn komen. Dat kan en mag nooit de bedoeling zijn. Aan de andere kant mag het onderzoek door de kerkenraad naar de kennis van de gereformeerde religie bij de catechisanten ook geen formaliteit worden. Het doen van openbare belijdenis is een heel ernstige zaak die door onze jonge mensen ook ernstig genomen moet worden. De tijd is moeilijk genoeg en onkunde is altijd een moeder van ontelbaar veel dwalingen en andere ellende. Wel zal de voorzitter van de kerkenraad of degene die het onderzoek leidt, natuurlijk rekening houden met de verschillende gaven en talenten van zijn catechisanten. Voor sommige jongeren die de grootste moeite hebben iets uit het hoofd te leren, zal het opzeggen van een eenvoudig antwoord al heel wat zweet (en soms zelfs tranen!) kosten. Niet alle catechisanten hebben een even groot opsluitingsvermogen. Als één ding maar duidelijk mag zijn: dat ieder met de talenten die hem of haar geschonken zijn, 't zij één of vijf, maar heeft *gewoekerd!*

Ds. De Gier wijst er nog op dat het niet de bedoeling is dat op de avond van het onderzoek de eigenlijke belijdenisvragen met 'ja' worden beantwoord. Wél kan de kerkenraad aan de catechisanten vragen instemmend te antwoorden op de vragen die achter het Kort Begrip worden omschreven. Ook kan men de belijdenisvragen van Voetius voorlezen en van de jonge mensen de belofte vragen dat zij op de dag van hun

openbare belijdenis daarop bevestigend zullen antwoorden. 'Er is echter geen sprake van 'belijdenisdoen-voor-de-kerkenraad'! Men wordt *toegelaten* tot het afleggen van belijdenis des geloofs in het openbaar (ds. De Gier, a.w., blz. 295).

Er is nog iets. Aan de avond dat de belijdeniscatechisanten worden onderzocht naar hun kennis van de geloofsleer, zal als het goed is nog iets anders zijn voorafgegaan. Ook de *levenswandel* van de jonge mensen zal door de kerkenraad moeten zijn beproefd. Ik citeer weer ds. De Gier: 'Zodra de namen van de belijdeniscatechisanten bekend zijn, behoort de kerkenraad een onderzoek in te stellen naar leer en leven van degenen die op de belijdeniscatechisatie zullen komen. Dit kan geschieden door een gesprek van twee ouderlingen met de betrokken persoon, waarbij ook de levenswandel ter sprake dient te komen. Zijn er bezwaren, dan dient de kerkenraad die te beoordelen en dient opnieuw een pastoraal gesprek te volgen...' (a.w., blz. 294).

Een andere vraag is hoe de levenswandel ter sprake moet worden gebracht. Daarover is nogal eens verschil van opvatting. Sommige kerkenraden hanteren voor het pastoraal gesprek met de belijdeniscatechisanten een lijst met heel concrete aandachtspunten. Anderen vrezen dat zo de spontaanheid verdwijnt en dat een wetboek van geboden en verboden zal ontstaan dat de neiging heeft steeds verder uit te dijen. Toch is het goed een lijst met aandachtspunten voor het persoonlijk gesprek met onze jonge mensen op te stellen. Anders zal de ene ouderling misschien een heel ander gesprek voeren dan de andere en voor 'gemakkelijker' of juist 'moeilijker' aangezien worden dan zijn broeder. Dit kan onder de jonge mensen verwarring en onzekerheid veroorzaken. Men moet weten dat ook het persoonlijk gesprek *namens de kerkenraad* wordt gevoerd! Ook zou het een goede zaak zijn als de ene kerkenraad geen andere toelatingscriteria zou hanteren dan de andere. In dat geval krijgen we namelijk de ellendige situatie dat de ene gemeente voor 'licht' gehouden wordt en de andere voor 'zwaar'.

Hoe concreet mag en moet een kerkenraad nu worden in zo'n gesprek?

Wat mag men wel en wat mag men niet vragen van onze jonge mensen? Men mag gerust heel concreet worden. Het zou toch verdrietig zijn als we in zulke vage termen over een christelijke levenswandel gingen spreken dat niemand meer weet wat wij nu eigenlijk bedoelen. Laat men het gebruik en bezit van de media maar ter sprake brengen, de houding tegenover wedstrijd sport, zaken ook als kleding en haardracht. Maar ook punten als vrijetijdsbesteding, gelezen lectuur en literatuur en opvattingen over het materialisme en de geest van deze tijd. Het zou toch wel heel vreemd zijn als een sportvereniging bepaalde toelatingscriteria zou mogen hanteren en de kerk des Heeren niet!

Wie *De Saambinder* opslaat van 10 februari 1927, kan daar lezen hoe ds. G.H. Kersten antwoordt op de vraag of een kerkenraad de bevoegdheid heeft het afleggen van belijdenis te weigeren aan 'jeugdige vrouwelijke leden, die naar de mode van de tijd gekleed gaan en het haar afknippen'. Het antwoord is te lang om hier weer te geven. Wie het geheel lezen wil, kan het ook vinden in het boek *In het voetspoor der vaderen* (Utrecht 1985, blz. 131). Samengevat stelt ds. Kersten dat een kerkenraad weliswaar niet over het hart oordelen mag, maar dat ieder die belijdenis doet, moet beloven de wereld te verwerpen. 'Indien nu geen overtuigend bewijs gegeven wordt dat die belofte in ernst wordt afgelegd, hoe zal de kerkenraad dan met vrijmoedigheid tot de belijdenis toelaten? (...) Het wil mij voorkomen, dat de kerkenraad in dit geval de mode van de tijd ernstig hebbe onder het oog te zien en in het belang van de kerk, de vaste regel hebbe te stellen en bekend te maken, dat zij die in hun gewaad tonen de wereld lief te hebben en te volgen, niet zullen worden toegelaten tot het afleggen van belijdenis...'. Dit antwoord is duidelijk en nog steeds actueel. De voorwaarden die een kerkenraad aan de levenswandel van zijn belijdeniscatechisanten stelt, moeten overigens wel *schriftuurlijk* zijn. Geen plaatselijke gewoonte, geen persoonlijke opvatting van een ambtsdrager, maar het getuigenis van de Heilige Schrift moet de regel van ons handelen zijn. Misschien heb ik met het bovenstaande de indruk gewekt dat een rechtzinnige belijdenis en een onbe-

rispelijke levenswandel wel voldoende zijn om belijdenis te kunnen doen. Dat is zeker niet mijn bedoeling. Het is waar dat een *kerkenraad* nooit kan en mag oordelen over het hart, ook niet over de harten van de belijdeniscatechisanten. Maar nooit mogen wij tegenover onze jonge mensen nalaten te benadrukken dat de Heere wél het hart aanziet en dat wij, ook in het uur van onze openbare belijdenis, nooit voor Hem kunnen bestaan zonder het oprecht geloof, dat immers met Christus verenigt. Dáár moet het ook onze jonge mensen die zich op het doen van belijdenis voorbereiden, om te doen zijn.

Wat zou het groot zijn, als het in onze gemeenten niet ontbreken zou aan zulke jongeren, die van ganser harte mogen vallen voor de leer die naar de godzaligheid is. Dan zal er ook de begeerte zijn ons gehele leven, gedachten, woorden en werken, zo te mogen schikken en richten, dat Gods Naam om onzentwil niet gelasterd, maar geëerd en geprezen worde (Zondag 47). Dan zal het

ook afgelopen zijn met dat onheilige gedoe, om uit te proberen met hoe weinig aan bijbelse levenswandel wij nog nét belijdenis kunnen doen. Voorbij is het dan ook met dat morren en twisten, waarom dát nu niet mag en waarom we dit nu ook al moeten laten. Dan zullen we er ook als *ouders* geen behoefte meer aan hebben onze kerkenraad te verwijten dat deze met 'kinderachtige regeltjes de jeugd de kerk uitjaagt'. Zulke twistgesprekken vinden helaas rond het doen van openbare belijdenis nogal eens plaats. Het moest zo niet zijn! Wie er oprecht en tot in het diepst van zijn ziel van overtuigd is dat de Heere het waard is gevreesd en gediend te worden, die zal begeren te buigen voor gehéél Gods Woord. Die zal ook niet zo gemakkelijk meer over 'kleinigheden' spreken. Voor hem en voor haar krijgt de gehéle Schrift immers een Goddelijk en onbetwistbaar gezag! In leven en in leer.

Capelle aan den IJssel,
ds. A. Moerkerken

lingsmogelijkheden voor de techniek. Functies zullen niet langer gebonden zijn aan bepaalde apparaten, zoals een specifieke pc, een televisie, een telefoon, maar aan netwerkmodules van uiteenlopende soort. Door middel van een mobiele telefoon is (straks) heel veel binnen handbereik. De ontwikkeling van flexibele beeldschermen kan op termijn het belang van papier als informatiedrager sterk verminderen.

Die uitvindingen en het gebruik ervan zijn niet te remmen. Ze komen tot ons, of beter over ons, in een onbeperkt karakter, omdat verantwoorde ethische kaders met het loslaten van de christelijke religie op de tocht kwamen te staan. En massamedia en ICT zijn tegelijk een aanjager van geestelijke processen die gaande zijn. Juist processen en ontwikkelingen op het gebied van normen en waarden. Waardoor de zeden en moraal nog meer onder druk komen te staan. Heeft de vorst der duisternis hier niet een geweldig instrument gevonden tot beïnvloeding en manipulatie? Sommigen spreken over de demonisering van het dagelijks leven. Het zich niet meer kunnen onttrekken aan verplichtingen die de loutere aanwezigheid van technologie oplegt. Ouders en kinderen raken verstrikt in een bijna onontkoombaar web. 'Mediaboodschappen fungeren vaak als voorbeelden van leven, als life styles, als levensmodellen', schreef de voorzitter van de Internationale Katholieke Organisatie voor Film en Audiovisuele Media. Individuele liefde wordt verdrongen door identificatie met idolen. Afgoden? Techniek zorgt er voor dat mensen zich haast niet meer kunnen bekommeren om God en Zijn dienst. Dat alles zorgt voor onrust in gezinnen. Grenzen vervagen. Kinderen surfen op internet. Komen gemakkelijk met 'bloot' in aanraking. Dit komt zo laagdrempelig naar hen toe, dat ze het trekken van de bijbelse grens nog al eens nalaten. Uit gemakzucht; of in toegeeflijkheid tegenover het kwade. De onrust groeit ook binnen sociale verbanden. In plaatselijke kerken groeit de diversiteit aan meningen. Waarom eigenlijk geen DVD's?

(On)rust

Maar ook in psychische en geestelijke zin maakt de onrust zich sterk. Massamedia en techniek kunnen ons

Massamedia, ICT en het eind van de tijd

(2)
De geest van onze tijd kenmerkt zich door het niet meer (willen) weten van het gezag van God en Zijn Woord. Eeuwigheidsbesef lijkt verdwenen en van een christelijke moraal is weinig meer te vinden. Het materialisme viert hoogtij en er is ongebreidelde aandacht voor het hier en nu gekomen. Massamedia en ICT geven aan dit levensgevoel uiting; vormen er aanjagers van.

De invloed op het dagelijks leven is groot. De radio dateert van het eind van de negentiende eeuw. De televisie is nu ruim een halve eeuw oud. Daarna kwam de informatie- en communicatie technologie (ICT) op. Pas een kwart eeuw geleden kwam de pc (personal computer) in beeld. Maar die technologie bleek een zeer overheersende rol te gaan spelen.

Ook andere dingen

Er vallen drie ICT-golven te onderscheiden. Allereerst de pc als tekstverwerker en met spelletjes. vervolgens internet. En tenslotte mobiel

internet en multimedia pc's met beeld en geluid. Dat alles gekoppeld aan ons huishouden. In deze opsomming is een opgaande lijn te ontdekken. De pc raakt steeds meer verweven met ons persoonlijk leven. Onzichtbare computercodes op cards zetten een geldautomaat in werking. De bedoelde techniek kan goede toepassingen ontvangen. In de medische zorg. Bij het dagelijks werk op het kantoor. In de supermarkt. Als de overbrenger van boodschappen binnen communicatieprocessen. En binnen het leven van alledag. Maar de massamedia brengen ook andere dingen tot de mensen, in een vloedgolf en op indringende wijze. Van massamedia en ook van ICT gaat – in elk geval waar zij tot heerser en afgod worden – gevaar en bedreiging uit. Zij hebben effect op iemands persoonlijk leven en op het al of niet functioneren van sociale contacten.

Product en aanjager

Media vormen een product van onze tijd met bijna onmetelijke ontwikke-

ook persoonlijke vrijheid, psychische en geestelijke rust ontnemen. Natuurlijk zit een plichtsgetrouw man elke dag achter z'n scherm. Hij constateert dat een e-mailtje van vandaag eigenlijk gisteren al beantwoord had moeten worden. Talloze informatieverstrekkers sturen (automatisch) een hoeveelheid werk, nieuws of indrukken van het moment naar onze mailbox. We worden er door overstroomd. Het maakt ons mal. Want het is teveel. We menen door zoiets te raadplegen in staat te zijn de werkelijkheid te leren kennen. Terwijl de media als geen ander subjectief zijn in het verstrekken van berichten. Terwijl ze vaak over de oorzaken en consequenties zwijgen of een scheef beeld bieden.

Door de enorme prikkeling van onze zintuigen krijgen we innerlijk geen rust om de dingen van de eeuwigheid op ons in te laten werken. McCheyne spreekt in een dagboek over 'reizigers die snel door een land reizen en aan het einde van de reis niet weten wat ze gezien hebben.' Een eeuw geleden stond het werk zodra buiten de donkerte groeide in veel gevallen stil. Niet voor iedereen natuurlijk. Maar menigeen kon z'n voeten bij de kachel leggen en een oude schrijver ter hand nemen.

Onstuitbare vaart

Genoemde ontwikkelingen bezorgden het leven – individueel en in groter verband – een enorm tempo. Massamedia en ICT blijken in staat de wereld mee te slepen in een onstuitbare vaart. In vereniging met de tijdgeest gaat het al maar verder bij God vandaan. En daarom naar het einde. Naar het tot een toppunt komen en daarom tegelijk ook teloor gaan van de menselijke cultuur. Naar het vol worden van de maat der zonde. Het verstrikt raken in de aandacht voor massamedia en ICT in combinatie met de slechte, onrustig makende invloed ervan schuift de techniek een speciale rol toe. Zij werkt mee als stimulans in het proces om het rijk van de mens naar zijn eigen vernietiging te voeren. En dan komen we toch weer terecht bij de in het vorige artikel gesignaleerde apocalyptische tendensen.

Heerser en afgod

Reeds in de tijd dat nog niemand over ICT sprak, klonken al waarschuwendende woorden over de macht

van de media. Niet slechts over het enkele feit dat de pers de kijker, luisteraar of lezer een bepaalde mening kan opdringen. Maar ook over het onstuitbare waarmee media en techniek de hele cultuur in hun greep kunnen krijgen. De tot de Gereformeerde Kerken behorende theoloog J.H. Bavinck schreef in 1952 zijn boeiend commentaar op de Openbaring aan Johannes. In oktober 1951 was juist de officiële Nederlandse televisieomroep van start gegaan. 'Miljoenen mensen zijn bezig te verdwijnen in het niet'. Ze worden overdag in de tredmolen van het grootbedrijf voortgezeuld, en 's avonds zorgen radio en cinema, straks televisie en wat voor andere uitvindingen meer, dat er geen moment komt van stilte, geen moment van zelfinkeer. Het gedreun van het moderne leven met al zijn lawaai, met al zijn holheid en dolheid, golft over miljoenen levens heen en doodt het laatste sprankje besef dat wij mensen zijn, mensen die stuk voor stuk voor Gods aangezicht staan.'

Scherper

Bavinck staat dan nog maar aan het begin van de ontwikkeling van de televisie. De techniek is ondertussen veel verder. Des te belangrijker zijn de woorden waarmee hij de ondergang van cultuur en samenleving schetst. 'Heel onze moderne maatschappij groeit in adembenemend

tempo naar de nihilistische dwang-gemeenschap, waarin elke enkeling wegzinkt als in een moeras. Johannes heeft dat wel zeer scherp voor zich gezien. En boven heel dat nieuwe wereldbeeld uit zag hij dan de figuur van de tiran.'

Zo'n wereldheerser is overigens niet slechts het product van christelijke denkers of profeten. Een Engelse natuurkundige schrijft in 1994 over De laatste drie minuten: 'Wat wij natuur noemen, is in feite de activiteit van superwezens, of van een gemeenschap van superwezens.' De natuurkundige verwijst daarbij expliciet naar Plato, die ook een godheid kende: Demiurg. Bavinck zag in zijn tijd, vijf decennia geleden, de dreiging van massamedia reeds zeer concreet. Scherper nog – als dat mogelijk is – zou hij gesproken hebben, als hij had gezien hoe media en ICT anno 2004 hun web om de mens weven.

Wat is het belangrijk om zich de macht van massamedia en ICT te realiseren. Aan mensen die daarmee vastlopen, schenkt de Heere het 'Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde' van de Heere Jezus tot een pleitgrond. Want 'de alleen wijze God, onze Zaligmaker, zij heerlijkheid en majesteit, kracht en macht, beide nu en in alle eeuwigheid.'

(wordt vervolgd)

Commissie Moderne Media van de Generale Synode

De Mattheüs Passion

Wat het kerkelijk jaar betreft leven we in de lijdenstijd. We mogen opgaan onder de prediking van het lijdensevangelie. Wat een voorrecht is dat! Te mogen horen dat Gods deugden door het werk van Christus zijn verheerlijkt. Wat een wonder om te mogen horen dat er op grond van de volmaakte Middelaarsverdiensten nog doen aan is voor de grootste van de zondaren.

Tussen de muziek en het lijdensevangelie bestaat al eeuwen een nauwe band. We kennen de lijdenspsalmen uit de Schrift. Wat geeft Psalm 22 een wonderlijke beschrijving van de lijdende Borg en Zaligmaker! Hoe groot daarover te mogen zingen in

Gods huis. Musici hebben in de loop van de eeuwen stukken gecomponeerd voor de lijdenstijd. Het meest bekende muziekstuk voor de lijdenstijd is wel de Mattheüs Passion van Johann Sebastian Bach. Een groots muziekstuk waarin het lijdensevangelie wordt vertolkt zoals Mattheüs dat heeft beschreven in zijn evangelie. Dit muziekstuk wordt tijdens de lijdenstijd op vele plaatsen uitgevoerd.

Bezwaar

Mogen we echter wel naar zo'n uitvoering van de Mattheüs Passion gaan luisteren? Misschien bevreedt deze vraag u wel. Waarom zou dat

niet mogen? Toch werden er in het verleden duidelijke uitspraken over gedaan vanaf onze kansels. Ik kan me nog herinneren dat in Rotterdam-West tijdens de catechisatie werd gewaarschuwd tegen het bijwonen van een uitvoering van de Mattheüs Passion. De laatste jaren hoor je hier niet meer zoveel over. Dit zal wel te maken hebben met de verschuiving in het denken betreffende kunst en cultuur. Maar zijn er dan geen vragen meer te stellen bij een uitvoering van de Mattheüs Passion?

Zeker wel! Het kernbezwaar ligt bij de 'Christuspartij'. Een zanger zingt bijvoorbeeld de kruiswoorden van de Heere Jezus. Hij is in het muziekstuk de Christusfiguur. Op krachtige wijze laat hij de klachten en uitroepen van Christus horen door zijn gezang. Daar had men in het verleden bezwaar tegen. Is dat bezwaar vandaag nog houdbaar?

De tijd van Bach

De tijd waarin Bach leefde was anders dan onze tijd. Bovendien maakte hij zijn muziek voor de Lutherse eredienst. Zijn cantates en passionen werden in de eredienst uitgevoerd. Bach wilde dat zijn muziek ten gehore werd gebracht nadat de schriftlezing had plaatsgevonden. Bach benadrukte hiermee de nauwe band tussen de Schrift en zijn muziek. Uit zijn kerkmuziek blijkt ook dat Bach een grote eerbied had voor Schrift. Hij was er met Luther van overtuigd dat de Heere door Zijn Geest het Woord in het hart moest leggen. Zo kende Bach de plaats van zijn kerkmuziek. Bach kende ook het bevindelijke element van de Schrift. Op onovertroffen manier gaf hij daar uiting aan in zijn muziek. Muziekstructuren, ritmen, tonsoorten en muzikale vormen onderstreepden de diepe doorleving van het Woord. Dit element van Bachs muziek wordt vaak niet (voldoende) onderkend, zoals in het pas verschenen boek *De wereld van de Bach-cantates* onder redactie van o.a. Ton Koopman. De componist van de Mattheüs Passion maakte in zijn tijd gebruik van sobere muziekvormen. Bewust heeft hij niet gekozen voor de vorm van de wereldse operavorm en ook niet voor het genre zoals dat in gebruik was bij de vocale kamermuziek van zijn dagen. Hij begreep dat hij waardige muziek moest maken voor de Lutherse eredienst.

Hij heeft ook nooit de bedoeling gehad om met zijn kerkmuziek de woordverkondiging te vervangen. Was het niet Bach die onder zijn muziekstukken SDG schreef, Soli Deo Gloria, alleen God de eer? We kunnen met deze overwegingen de Mattheüs Passion plaatsen in de tijdsomstandigheden waarin Bach leefde.

Onze tijd

Op vele plaatsen worden concerten gehouden waar het beroemde muziekstuk van Bach wordt uitgevoerd. Solisten treden op, grote musici dirigeren het orkest. Na de uitvoering klinkt op veel plaatsen een applaus, ter ere van de uitvoerenden. Op deze wijze van uitvoeren komt de mens in het middelpunt te staan. En dat terwijl het lijden van Christus wordt bezongen! We zijn in onze tijd het kader, waarin de Mattheüs Passion in Bachs tijd stond, kwijtgeraakt. Bach verbond zijn muziek heel nauw met het Woord. De moderne mens van vandaag, die naar een uitvoering van 'de Mattheüs' gaat, leeft zonder God en Zijn Woord. Hij begrijpt de diepe bedoeling van de muziek niet en komt hoogstens naar de uitvoering om er een prettig godsdienstig gevoel aan over te houden. Daardoor ontstaat een sfeer tijdens de uitvoeringen waarvan we ons verre moeten houden. Het is ten diepste een verachten van Christus en van Zijn Woord.

En de 'Christuspartij'? Wij moeten doordrongen zijn van het unieke van het werk van Christus. Dat is niet na te doen of te zingen. De persoon die

de woorden van Christus zingt, zou moeten huiveren bij zingen van Christus' woorden. Er ligt een onpeilbare diepte in. Tijdens een uitvoering wordt door de zanger en de luisteraar de ontzettende ernst vaak niet gevoeld. De zanger wordt dan een 'acteur' van het lijden van Christus. Is er dan nog een principiële verschil tussen een uitvoering van de Mattheüs Passion en de film *The passion of the Christ*? De vragen die men in het verleden bij een uitvoering van de Mattheüs Passion stelde, waren terecht. Men vreesde dat Christus oneer werd aangedaan. Laten we voorzichtig omgaan met muziek voor de lijdenstijd. Dat geldt niet alleen de Mattheüs Passion. Zie ik het verkeerd dat in onze kringen ook muziek over de 'Roomse kruisweg' gemakkelijk kritiekloos wordt beluisterd? Wat hebben wij bijvoorbeeld aan Veronica's zweetdoek in 'Le chemin de la croix' van Marcel Dupré? Toch niets?!

De verkondiging staat centraal

Onze calvinistische eredienst is terecht sober. De verkondiging van het Woord moet centraal staan. Is het niet juist het lijdensevangelie dat *gepredikt* moet worden? Paulus schrijft: 'Doch wij *prediken* Christus, de Gekruisigde, de Joden wel een ergernis, en de Grieken een dwaasheid; maar hun, die geroepen zijn, beiden Joden en Grieken, *prediken* wij Christus, de kracht Gods, en de wijsheid Gods' (1 Kor. 1:23,24). De Heere geve dat die prediking aan ons hart gezegend mag worden.

Lisse,

ds. C. Neele.

Amusement of het beginsel der wijsheid

—de vreze des Heeren—

(4)

"De vreze des HEEREN is, te haten het kwade", zegt de Spreukendichter. En elders: "De vreze des HEEREN is het beginsel der wijsheid." Het gaat niet om slaafse vrees die voortspuit uit de liefde tot onszelf. Het gaat niet om angst zonder overgave, niet om enkel bangheid. Maar om kinderlijke vreze. De liefde tot God keert zich af van een leven van louter lol en werelds plezier. Zij verheugt zich in God.

Vanuit de vreze des Heeren verkoos Mozes met het volk Gods kwalijk behandeld te worden. Hij gaf daaraan de voorkeur boven de genieting van de zonde. Hij achtte de versmaadheid van Christus meerdere rijkdom te zijn dan de schatten in Egypte. Want hij zag op de vergelding des loons. O, wat kunnen Gods kinderen bij ogenblikken uitzien naar het ogenblik dat de zonden en het werelds vermaak voorgoed hun kracht en invloed op hun hart en leven verloren hebben.

Kinderlijke en slaafse vreze

W. à Brakel beschrijft in zijn "Redelijke Godsdienst" aldus: "Kinderlijke vreze is een heilige beweging des gemoeds van God in de harten der kinderen Gods, waardoor zij uit ontzag voor God zorgvuldig wacht houden, God niet te mishagen en ernstige trachten Hem in alles te behagen." Dat is dus heel iets anders dan het werk van de farizeeër waarmee we ons vorige artikel besloten. Het één ligt ook mijlenver bij het ander vandaan. A. Comrie brengt in zijn catechismusverklaring duidelijk naar voren dat slaafse vrees voor straf niet zonder meer geleidelijk overgaat in een kinderlijke vreze.

De kinderlijke vreze komt mede voort uit de liefde tot God. Daarover schrijft Brakel: "Liefde is een zoete beweging des gemoeds ten opzichte van God, door de Heilige Geest in de harten des gelovigen uitgestort, waardoor zij uit vereniging met Hem en gezicht van Zijn volmaaktheden zich in God vermaken, en in blijde omhelzing van Zijn wil zich volvaardig tot Zijn dienst stellen."

Liefdewet

Kinderlijke vreze gaat in beginsel gepaard met kinderlijke gehoorzaamheid. Hoe kan dat? Een mens is van nature immers dood in de zonden en de misdaden (Efeze 2:5). Omdat de Heere zegt: "Ik zal Mijn wetten geven in hun harten, en Ik zal die inschrijven in hun verstanden" (Hebreeën 10:16). En dan wordt die wet in waarheid een liefdewet. Geen dwangbuis waartegen de mens zich mokkend verzet.

De liefde van God sluit in beginsel alle pret en vermaak dat zich niet richt op de eer van de Heere uit. Mensen, catechisanten, vragen dan soms wel eens: "Maar als je zo leeft, kun je nooit meer plezier hebben." Dat komt, omdat ze er niet persoonlijk weet van hebben of er oprecht en van harte naar uitzien dat de liefde van Christus alle andere kennis te boven gaat (Efeze 3:19). En dat de vrede Gods alle verstand te boven gaat (Filippenzen 4:7). Wie dat niet bij bevinding kent denkt dat het leven met de Heere een somber en zwartgallig leven is.

Een Godsgeschenk

Wanneer wordt iemand deze vreze deelachtig? Zegt Romeinen 3:28 niet

Prinses Juliana overleden

Op zaterdag 20 maart om tien voor zes in de ochtend is prinses Juliana in haar slaap overleden. Haar man, prins Bernhard, en drie van haar vier dochters waren bij haar sterven tegenwoordig. Prinses Juliana werd geboren op 30 april 1909 en mocht de hoge leeftijd van 94 jaar bereiken. Zij was de dochter van koningin Wilhelmina en prins Hendrik. In haar namen (Juliana Louise Emma Marie Wilhelmina) weerspiegelt zich veel van de geschiedenis van haar voorgeslacht. Zij was Koningin der Nederlanden van 1948 tot 1980. Daarmee was zij de vorstin uit de jeugdijaren van de huidige generatie van middelbare leeftijd. Hoewel haar opvattingen op godsdienstig gebied zeker niet altijd de onze waren, mag gezegd worden dat zij gedurende de 32 jaren van haar ambtsuitoefening een zeer geliefde vorstin was, maatschappelijk erg betrokken. Minister-president Balkenende herinnerde zaterdag in zijn herdenkingstoespraak aan haar eigen woorden dat zij – als ze geen koningin was geweest – graag maatschappelijk werkster had willen zijn.

De levensavond van prinses Juliana is niet gemakkelijk geweest. Nadat haar gedachten meer en meer teruggingen, heeft

zij een teruggetrokken leven geleid op paleis Soestdijk. Nu is aan een zeer arbeidzaam leven van bijna 95 jaar een einde gekomen en heeft onze oud-vorstin de reis moeten maken die elk menskind eenmaal wacht. Gelukkig is toch dat volk, dat – hoe eenvoudig van afkomst en levenswijze soms ook – een geestelijke adeldom mag ontvangen in de wedergeboorte. In Christus mogen zij het drievoudig ambt van profeet, priester én koning ontvangen, omdat zij Zijn zalving deelachtig zijn.

De God aller genade gedenke prins Bernhard – inmiddels ook reeds een man van bijna 93 jaar – met wie prinses Juliana ruim 67 jaar (!) gehuwd is geweest. Die God mocht Zich ook ontfermen over de vier dochters en de verdere familie van prinses Juliana, en in het bijzonder over onze vorstin, koningin Beatrix, die in de laatste jaren heel wat kruis en moeite in haar persoonlijk en huiselijk leven heeft moeten ervaren. De begrafenisplechtigheid die dezer dagen zo de Heere wil plaats zal vinden in de Nieuwe Kerk in Delft moge ons vorstenhuis en ons allen bepalen bij het 'memento mori': gedenk te sterven!

ds. A. Moerkerken

over de mensen dat er "geen vreze Gods voor hun ogen is"? Ten opzichte van de vreze des Heeren is de mens van nature ongevoelig en onbewogen. God geeft in Zijn wederbarendende genade echter de Zijnen Hem te vrezen. Doden krijgen het leven. Spreuken 19:23 zegt: "De vreze des HEEREN is ten leven." In Jeremia 32:40 maakt God Zijn verbond, "opdat Ik hun weldoe: en Ik zal Mijn vreze in hun hart geven." Het is de Almachtige die de vreze des Heeren schenkt.

De zetel van die Godsvreze is het hart. "Ik zal Mijn vreze in hun hart geven." Door Gods zaligmakende genade wordt het hart vernieuwd. Uit

het hart komen voort, zegt de Heere Jezus in Mattheus 15:19 "boze bedenkingen, doodslagen, overspelen, hoererijen, dieverijen, valse getuigenissen, lasteringen." Dat is waar een mens van nature plezier in heeft.

In de christelijke levenswandel, een leven in ware heiligmaking, een leven in de vreze des Heeren, wordt dat anders. Paulus gebiedt in Kolossenzen 3:8: "Maar nu, legt ook gij dit alles af, namelijk gramschap, toornigheid, kwaadheid, lastering, vuil spreken uit uw mond. Liegt niet tegen elkander, dewijl gij uitgedaan hebt de oude mens met zijn werken en aangedaan hebt de nieuwe mens, die vernieuwd wordt tot kennis naar

het Evenbeeld Desgenen Die hem geschapen heeft." Gods kind heeft er soms veel strijd mee. Deugt het wel bij mij van binnen? Het dient om hem klein te houden. Bedelarm. Die inwendige vernieuwing is dan ook een proces. De apostel zegt in 2 Korinthe 4:16: "Hoewel onze uitwendige mens verdorven wordt, zo wordt nochtans de inwendige vernieuwd van dag tot dag."

Door Zijn Geest

God werkt de vreze des Heeren in een mensenhart door Zijn Heilige Geest. Wij krijgen er weet van als deze vernieuwing plaats heeft. We krijgen kennis van onszelf en van God. Jesaja 11:2 spreekt over "de Geest der kennis en der vreze des HEEREN." Wij gaan de tegenstellingen zien, tussen rein en onrein. De vreze des Heeren heet in Psalm 19:10 en in Spreuken 1:7 nadrukkelijk rein.

De Dordtse Leerregels zeggen ervan dat wanneer God Zijn welbehagen in de uitverkorene uitvoert, Hij "hun verstand krachtiglijk door de Heilige Geest verlicht, opdat zij recht zouden verstaan en onderscheiden de dingen, die des Geestes Gods Zijn." In de wil stort Hij nieuwe hoedanigheden in en maakt dat die wil die dood was, levend wordt en "Hij beweegt en sterkt die wil alzo, dat hij als een goede boom vruchten van goede werken kan voortbrengen" (DL II/IV, 11).

Als kinderen des lichts

Zulke mensen begeren te wandelen als "kinderen des lichts" (Efeze 5:8). Dat is een stervend, een biddend, een strijdend, een voorzichtig, een sprekend, een verwachtend leven. Zij willen nijd, begeerlijkheden, brasserijen en dergelijke uit de weg gaan. Ze kunnen niet mee met de pret en het amusement van de hun omgeving. Want daar doen ze de Heere verdriet mee. Ze stellen net als Mozes de vermaakzaamheid van Christus een oneindige rijkdom. En de gemeenschap met Hem willen zij niet verbreken.

Plezier? Pret? Amusement? De apostel Paulus deed er niet aan mee. Hij was een farizeeër. Zulke mensen gaven zich niet over aan platvloerse lol. Maar zelfs de gerechtigheid van zijn farizeeërschap gaf hij op. "Hetgeen mij gewin was, dat heb ik om Christus' wil schade geacht. Ja, gewisselijk, ik acht ook alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus mijn Heere; om Wiens wil ik al die dingen schade gerekend heb, en acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen" (Filippenzen 3:7-8).

"De wereld gaat voorbij, en haar begeerlijkheid; maar die de wil van God doet, blijft in der eeuwigheid" (1 Johannes 2:17). Dat is meer waard dan al de vreugde van de wereld.

Apeldoorn,

G. Roos.

Kampen een aangepaste kerkdienst worden gehouden voor mensen met een verstandelijke handicap.

In deze dienst, die om 14.30 uur begint, hoopt student J.M.D. de Heer voor te gaan.

DOVENDIENST TE GOES

Ds. D. de Wit hoopt op 3 april D.V. voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slechthorenden. Deze dienst wordt gehouden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente, Louise de Colignylaan 177 te Goes en vangt aan om 15.00 uur. Horenden zijn eveneens hartelijk welkom.

MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK

Pag. 291, gemeente URK.

Vanaf nu worden de preekbeurten geregeld door: H. Schenk, Zandplaat 55, 8321 LN Urk, tel. (0527) 683348.

VERSLAG CLASSIS MIDDELBURG

Verslag vergadering classis Middelburg, 12 januari 2004.

Ds. M.J. van Gelder opent de classisvergadering, namens de roepende kerk van Oostburg, met het laten zingen van Ps. 68 vers 5, waarna hij leest Mattheüs 1 vers 18 tot en met 23 en voorgeat in gebed. Vervolgens staat hij kort stil bij het voorgelezen schriftgedeelte.

Hierna volgt het memorandum:

Van de gemeente Meliskerke is oud-diaken W. Meijers overleden op de leeftijd van 81 jaar, hij diende de gemeente 28 jaar. Ook zijn drie emeriti predikanten ons ontvallen; Ds. W. Hage, Ds. F. Harinck en Ds. E. Venema.

Van de gemeente Middelburg-Zuid dienden ouderling H.P. van Hel en diaken A. Remijn de gemeente 25 jaar. Van de gemeent Oostkapelle mochten de ouderlingen B. de Visser en J. Zwemer herdenken 30 jaar in het ambt te dienen.

Ds. C. Harinck verliet de gemeente van Terneuzen in verband met zijn emeritaat. Ds. C. Neele nam het beroep naar de gemeente van Lisse aan.

Ds. C.G. Vreugdenhil mocht het beroep naar de gemeente van Vlissingen aannemen. De gemeente Haamstede mocht haar 100-jarig bestaan herdenken.

In Axel werd op 31 december 2003 de laatste kerkdienst gehouden, de gemeentelieden van Axel zijn overgegaan naar de gemeente van Terneuzen.

Van de gemeente Haamstede heeft ouderling B. Boot zijn ambt neergelegd, hij diende de gemeente 23 jaar. Van de gemeente Terneuzen hebben ouderling J. van de Wege en diaken J.C. van Burg hun ambt neergelegd, zij dienden de gemeente respectievelijk 7 en 18 jaar. Van de gemeente Westkapelle heeft diaken K.P. Verhulst zijn ambt neergelegd, hij diende de gemeente 35 jaar.

Het moderamen wordt als volgt samengesteld: Preses: Ds. C. Neele, assessor: Ds. M.J. van Gelder, quaestor: ouderling J. Zwemer en scriba is met kennisgeving

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

te Leerdam en te Vlaardingen:
ds. W. Visscher te Amersfoort;
te Rotterdam-Alexanderpolder:
ds. J.J. van Eckeveld te Zeist;
te Rotterdam-IJsselmonde:
ds. A.H. Verhoef te St. Catharines, Ontario (Canada);
te Scherpenzeel:
ds. D. de Wit te Nieuw-Beijerland;
te 's-Gravenzande:
ds. G. Clements te Gouda.

Bedankt:

voor Gorinchem:
ds. B. van der Heiden te Alblasterdam;
voor Grand Rapids-Bechwith, Michigan (U.S.A.): ds. L. Blok te Ermelo;

voor Hoofddorp:
ds. C. de Jongste te Tholen;
voor Oosterland:
ds. G. Mouw te Uddel;
voor Puttershoek:
ds. P. Mulder te Dordrecht.;

AANGEPASTE KERKDIENTEN

Aagtekerke

D.V. zaterdag 27 maart a.s., aanvang 15.00 uur, zal er in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Aagtekerke een aangepaste kerkdienst voor verstandelijk gehandicapten worden gehouden.

Voorganger is: ds. B. van der Heiden.

Kampen

D.V. zaterdag 3 april a.s. zal er in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te

afwezig, wordt waargenomen door de quaestor.

De notulen van de vorige classisvergadering d.d. 12 september 2003 zijn door een ieder ontvangen en worden ongewijzigd vastgesteld en getekend.

Ingekomen stukken:

1. Brief van de Gereformeerde Gemeente 's-Gravenhage. Zij bieden jongeren die studeren in 's-Gravenhage en omgeving de gelegenheid bij hen de catechisatie te volgen. Dit zal indien nodig onder de aandacht van deze jongeren worden gebracht. We moeten echter ook oppassen dat ze niet van hun eigen kerkelijke gemeente vervreemden.
2. Verslag van de vergadering 'vrijwillige thuiszorg'. Gevraagd wordt of er over samenwerking met de NPV nog verder zal worden gesproken. Er is thans geen samenwerking. Aan de classisvergadering wordt meegegeven meer publiciteit te geven aan de mogelijkheden van de vrijwillige thuiszorg.

Rapporten:

- a) Jaarverslag 2003 van de commissie schriftelijke bijbelcursus, waarin melding wordt gedaan van de voortgang van het werk. De preses dankt de commissie voor het werk dat gedaan mag worden. Gevraagd wordt naar de samenstelling van de cursisten. Het streven is om zoveel mogelijk buitenkerkelijke mensen te bereiken. Het merendeel van de cursisten heeft een kerkelijke achtergrond.
- b) Verslag van de classicale commissie jeugdzorg: verslagen van de in 2003 gehouden bijeenkomsten en een verzoek om het werk in 2004 voort te mogen zetten. Het werk mag ook in 2004 worden voortgezet in het besef dat de sprekers die uitgenodigd worden in de volle breedte van onze gemeenten staan en vertrouwen genieten. De commissie wordt hartelijk dank gezegd voor het verrichte werk. Broeder W. de Voogd heeft als voorzitter afscheid genomen van de commissie. Hij wordt hartelijk bedankt voor al het werk, dat hij met de liefde van zijn hart heeft mogen verrichten.

- c) Verslag van de aangepaste catechisatie aan gehandicapten. Broeder S. de Visser wordt dank gezegd voor het werk. Een gemeente attendeert op de opmerking in het verslag, dat er meer zouden kunnen zijn. De voorzitter benadrukt te stimuleren dat zoveel mogelijk gehandicapten de aangepaste catechisatie bezoeken.

Punten van behandeling:

1. Een gemeente vraagt aandacht voor de verantwoording van stichtingen aan de Particuliere Synode. De gewijzigde situatie die thans functioneert, is ontstaan door middel van ingewonnen adviezen. De Raad van toezicht doet jaarlijks verslag van het gevoerde beleid. Destijds is juist de lijn gezocht om de financiële risico's te laten waar ze thans zijn. Voorgesteld wordt de Particuliere Synode te vragen: wat de relatie is tus-

sen de Particuliere Synode en de Stichting tot Hulpverlening der Gereformeerde Gemeenten, de Stichting Zorgverlening en de Stichting Steunfonds.

2. Ook wordt verlichting voor het aantal dagsluitingen in Eben-Haëzer gevraagd. Besloten wordt dat de overige classisgemeenten op Walcheren meer zullen worden ingeroosterd.
3. Een andere gemeente stelt het boek "Louter genade" aan de orde en zou hierover graag nog een tweede bijeenkomst willen beleggen. De algemene mening is dat een tweede bijeenkomst geen of weinig nieuwe dingen zal kunnen toevoegen.
4. Een gemeente stelt een brief ter discussie van de Stichting Zorgverlening. Hierin wordt geconstateerd dat er een hoge werkdruk is in de rusthuizen en de financiën niet toelaten hierin verandering te brengen. Door een bijdrage van de kerken zou hierin mogelijk wel verandering kunnen komen. Besloten wordt de Particuliere Synode opheldering te vragen over de verhouding en de oorzaak, dat niet primair aan de Stichting Steunfonds, maar aan kerkenraden om bijstand wordt gevraagd.

Verkiezing afgevaardigden P.S. Zuid D.V. 22 april 2004.

Primi: Ds. M.J. van Gelder en Ds. A.B. van der Heiden en de ouderlingen: J. van de Berge, J.P. Bosman, M. Simons, G.A. Terlouw, Joh. de Visser en J. Zwemer.
Secundi: de ouderlingen: M.F. Hus, P. Janse, J. Sinke en M. Jacobse.

De quaestor geeft een schriftelijk verslag van inkomsten en uitgaven. Dit wordt goedgekeurd. Er wordt een bijdragen gevraagd van € 5,- per lid en dooplid.

De vergadering wordt nu geschorst. De vervolgvergadering zal zijn D.V. 7 februari 2004 aanvang 9.30 uur.

Ds. C. Neele opent de vervolgvergadering van 7 februari 2004, met het laten zingen

van Ps. 43 vers 3, waarna hij leest Johannes 3 vers 22 tot en met 36 en vooraan in gebed. Vervolgens bepaalt hij ons bij het voorgelezen Schriftgedeelte.

Eerst wordt in besloten vergadering de problematiek van een gemeente besproken. Daarna de rapporten van de kerkvisitaties die aan alle gemeenten toegezonden waren. De consulentenschappen worden als volgt verdeeld:

Ds. M.J. van Gelder; Meliskerke, Oostburg, Oostkapelle en Westkapelle.

Ds. A.B. van der Heiden; Aagtekerke, Haamstede, Middelburg-Zuid, Terneuzen en Vlissingen.

Voor Middelburg-Centrum zal hulp gevraagd worden in de classis Goes. Ds. J. Schipper en Ds. J.W. Verweij zijn bereid als hulpconsulent bijstand te verlenen. Dit zal officieel worden gevraagd aan de classis Goes. Ds. A.B. van der Heiden is de officiële consulent van Middelburg-Centrum.

In verband met het vertrek van Ds. C. Neele uit onze classis geeft hij nu het woord aan Ds. M.J. van Gelder. Het spijt ons dat Ds. Neele vertrekt. Een gemeente die vacant is, is verdrietig. De Heere roept en zendt, we bepalen niet zelf de plaats.

Ds. Neele wordt vervolgens hartelijk dank gezegd voor het vele werk wat gedaan is binnen de classis. "U gaat naar een classis waar ook nood is. Dat uw arbeid ook daar tot een eeuwige zegen gesteld mag worden. De Heere moge u gedenken met uw gezin." Aan Ds. Neele wordt nu de officiële acte van ontslag van de classis overhandigd.

Als roepende kerk voor de eerstvolgende classisvergadering wordt de gemeente van Oostkapelle aangewezen. De vergadering zal gehouden worden op D.V. 17 mei 2004 te Vlissingen, aanvang 19.30 uur. Als er geen punten zijn zal de vergadering gehouden worden op D.V. 10 september 2004 te Vlissingen, aanvang 19.30 uur.

De preses sluit de vergadering en verzoekt ouderling A.I. van Cadsand om te eindigen. Deze laat nog zingen Ps. 89 vers 7 en eindigt met dankgebed.

J. Prinsen

Berichten

INGEBRUIKNEMING ORGEL THOLEN

De Geref. Gemeente te Tholen hoopt op D.V. 2 april a.s. een gerenoveerd orgel in gebruik te nemen. Deze bijeenkomst begint om 19.30 uur. Ds. C. de Jongste hoopt een meditatie te houden en de plaatselijke organisten zullen het orgel laten horen met bewerkingen bij de te zingen psalmen.

In een op D.V. zaterdag 3 april a.s. te houden bijeenkomst zal één der vaste organisten dit orgel presenteren door bespeling met o.a. een eigen psalmbewerking. Na afloop is er voor belangstellenden de gele-

genheid het orgel zelf te bespelen. Aanmelding hiervoor kan plaatsvinden bij dhr. A. Bout, tel. 0166-604518.

ZANGAVONDEN Woerden

D.V. zaterdag 27 maart a.s. zal er een koor-samenzangavond gehouden worden in de Bethlehemkerk, Oudelandseweg 50, Woerden. Aanvang 19.30 uur.

Medewerkende koren: jeugdkoor "Laus Deo", Amersfoort, jeugdkoor "De Regenboog", Bodegraven, jeugdkoor "Hosanna", Dordrecht en het meisjeskoor "Asaréla", Slikkerveer.

De opening geschiedt door ouderling M.A.T. Voorbergen, evangelist G. Baan zal een appèlwoord spreken en de sluiting verzorgen. De collecte is bestemd voor het Deputaatschap Evangelisatie. Deze avond wordt georganiseerd door de Ring Midden van zangverenigingen van de Gereformeerde Gemeenten.

Enkhuizen

Op D.V. vrijdag 2 april a.s. is er in de kerk van de Geref. Gemeente te Enkhuizen een koor- en samenzangavond, die in het teken staat van Passie en Pasen. Aanvang 19.30 uur.

Medewerking wordt verleend door het chr. gem. koor "Soli Deo Gloria" te Enkhuizen. Spreker is evangelist G. Baan. De collecte is bestemd voor de jeugdbondactie "De kerk naar buiten".

Ermelo

Op D.V. vrijdag 2 april a.s. zal er een Paaszangavond gehouden worden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente, Hanengewei 69, Ermelo. Hieraan verlenen hun medewerking: het gemengd koor "Adoraïm", het jongerenkoor "Laus Deo" en het kinderkoor "Jong Adoraïm" uit Ermelo.

De collecte is bestemd voor de jeugdbondactie "De kerk naar buiten".

De avond begint om 19.30 uur en de leiding is in handen van ds. L. Blok.

Hardinxveld-Giessendam

Op D.V. zaterdag 3 april zal er een Paaszangavond worden gehouden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente, Buitendams 118 te Hardinxveld-Giessendam. Aanvang: 19.30 uur. Medewerking verlenen: jeugdkoor "Harpe Davids", meisjeskoor "Talitha" en gemengd koor "Harpe Davids" uit Hardinxveld-Giessendam. De algehele leiding is in handen van ds. W.J. Karels.

Middelburg

D.V. zaterdag 3 april a.s. zal er in de Ter Hoogkerk te Middelburg een samenzangavond worden georganiseerd, waarop psalmen van Petrus Datheen zullen worden gezongen. Ds. J. Schipper zal een korte meditatie houden en voor de kinderen wordt er een korte vertelling gedaan. Er wordt gecollecteerd voor het project "Uitgave Frans Psalmboek" (zie "Standvastig", december 2003). Er is een verkooptafel aanwezig met CD's/MC's van eerdere door de Petrus Datheenstichting georganiseerde bijeenkomsten en een collectie psalmboekjes met de 'oude berijming'. Aanvang: 19.30 uur.

Sint Maartensdijk

Op D.V. zaterdag 3 april a.s. is er in de Hervormde kerk van Sint Maartensdijk een koor- en samenzangavond, die in het teken staat van Passie en Pasen. Aanvang: 19.30 uur.

Medewerking verlenen: jeugdkoor "Jong Asaf", Goes, gemengd koor "Ethan",

Borssele en gemengd koor "Met Hart en Stem, Sint Maartensdijk. De collecte is bestemd voor de aanschaf van een nieuwe rolstoelbus voor meervoudig gehandicapten die in het gezinsvervangend tehuis De Beukelaar te 's-Gravenpolder wonen. Hiervoor verleent de overheid geen subsidie.

Deze avond wordt georganiseerd door de ring Zeeland van zangverenigingen van de Gereformeerde Gemeenten.

CONTACTGROEP SYNDROOM VAN TURNER VAN HELPENDE HANDEN

De contactgroep Syndroom van Turner hoopt een bijeenkomst te houden voor betrokkenen met Syndroom van Turner en hun ouders of andere naaste familieleden op D.V. zaterdag 17 april a.s. in de kerk van de Geref. Gemeente te Woerden, Oude-landseweg 50.

Vanaf 9.45 uur is er koffie en om 10.00 uur willen we beginnen. Na de sluiting om circa 12.30 uur kunt u gebruik maken van de broodmaaltijd.

We hopen samen na te denken over het onderwerp: "Aan wie en wanneer vertel ik wat". Hanneke van de Kieft, ervaringsdeskundige, zal dan over dit onderwerp spreken.

Reeds betrokkenen ontvangen een schriftelijke uitnodiging. Andere belangstellenden kunnen zich opgeven door te bellen naar

het landelijk bureau van Helpende Handen, tel. 0348-489970.

BIJEENKOMST HELPENDE HANDEN VOOR LICHAAMELIJK GEHANDICAPTEN

D.V. zaterdag 3 april a.s. is er een contactmiddag voor mensen met een lichamelijke handicap, in één van de zalen van de Eskolkerk van de Geref. Gemeente te Houten, Poldermolen 1. Ontvangst met koffie tussen 10.00 en 10.30 uur.

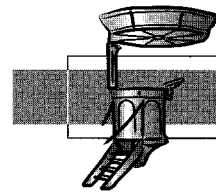
's Morgens houdt ds. J.S. van der Net een meditatie en 's middags verzorgt mw. M. Sollie uit Zeist een inleiding met dia's over Roemenië.

Tussen de middag is er een gezamenlijke broodmaaltijd. De sluiting is om 15.30 uur. Graag van tevoren aanmelden bij het landelijk bureau, Postbus 404, 3440 AK Woerden, tel. 0348-489970.

KONTAKTAVOND VERZORGENDE BEROEPEN DE BEVELANDEN

Onze 6e en tevens laatste kontaktavond in dit seizoen zal gehouden worden op D.V. dinsdag 6 april a.s. in de Sionkerk (ingang Graaf Adolfstraat) te Goes, aanvang 19.45 uur.

Dr. R. Seldenrijk hoopt dan een inleiding te verzorgen over: "Kloneren; kunnen wij mensen maken?"

Predikbeurten

ZONDAG 28 MAART 2004

Aalburg 14.30 uur stud. Van Manen; Alblisserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Almelo 10.00 uur (H.A.) en 18.30 uur ds. Tuinier; Alphen a/d Rijn 15.00 uur (H.D.) ds. Golverdingen; Amersfoort 9.30 uur (H.A.) en 16.30 uur ds. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur leesdienst; Arnhem 10.00 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Barneveld 9.30 en 19.00 uur leesdienst; Beekbergen 10.00 uur ds. Bac; Benthuizen 19.00 uur ds. Silfhout; Berkenwoude 10.00 uur (H.A.) en 19.00 uur ds. Clements; Bodegraven 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Borssele 9.30 uur (H.A.) en 14.00 en 18.00 uur ds. Schipper; Boskoop 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Breda 14.30 uur stud. Terlouw; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur leesdienst; Delft 10.00 uur (H.A.) en 17.00 uur ds. Zippro; Den Helder 10.00 en 16.00 uur ds. Neele; Deventer 10.00 uur ds. Kleppe; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. Hogchem; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur leesdienst; Drachten 9.30 en 19.00 uur leesdienst; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Vermeij;

Emmeloord 19.00 uur ds. Vreugdenhil; Enschede 16.00 uur ds. Tuinier; Ermelo 9.30 en 18.30 uur leesdienst; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. Hakvoort; Goes 9.30 en 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Gorinchem 10.00 en 15.00 uur ds. Melis; Gouda 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Goudswaard 15.00 uur ds. De Wit; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur leesdienst; 's-Gravenpolder 9.30 en 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hellevoetsluis 18.00 uur ds. P. Mulder; Hendrik-Ido-Ambacht 9.30 uur (H.A.) en 16.00 uur ds. P. Mulder; Hilversum 10.00 en 17.00 uur ds. Driessen; Hoogeveen 9.30 en 15.30 uur ds. Hoogerland; Hoogvliet 10.00 en 17.00 uur ds. Mijnders; Houten 11.00 en 16.30 uur ds. Van der Net; Kampen 9.30 uur ds. J. Karels; Kamperland 16.30 uur ds. Moens; Kapelle-Biezeling 9.30 en 18.00 uur ds. Tanis en 14.00 uur leesdienst; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. P. Blok; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. Verschuure en 14.00 uur leesdienst; Krimpen a/d IJssel 10.00 en 17.00 uur ds. Meeuse; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds.

M. Karens; Leiderdorp 10.00 uur (H.A.) en 18.30 uur ds. Golverdingen; Lelystad 19.00 uur ds. Schot; Lisse 9.30 en 16.00 uur leesdienst; Marknesse 9.30 uur (H.A.) en 14.30 uur ds. Schot; Meeuwen 9.30 en 18.00 uur stud. Van Manen; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Van Gelder en 14.00 uur leesdienst; Moerkapelle 9.30 uur (H.A.) en 18.30 uur ds. Paul; Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. De Wit; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. C. Harinck; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst (kerk aan de Ooststraat); Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. Sonneveld; Nisse 14.30 uur ds. Tanis; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur leesdienst; Oosterend-Texel 10.00 en 18.00 uur leesdienst; Oostkapelle 9.30 uur leesdienst en 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; Opperdoes 18.30 uur ds. Neele; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Poederooyen 9.30 en 18.30 uur ds. Van Dijk; Poortugaal 18.30 uur stud. Beens; Poortvliet 10.00 en 18.30 uur ds. L. Blok; Puttershoek 10.00 en 15.30 uur ds. Van Boven; Rhenen 10.00 en 17.30 uur leesdienst; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. Schreuder; Ridderkerk-Slikkerveer 14.30 uur ds. Schreuder; Rijssen-Noord 9.30 en 14.30 uur leesdienst en 18.30 uur ds. Van Dieren; Rijssen-Zuid 9.30 en 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Rilland-Bath 18.30 uur stud. Bakker; Rotterdam-Alexanderpolder 18.00 uur ds. Verweij; Rotterdam-Centrum 10.00 en 15.30 uur ds. Verweij; Rotterdam-IJsselmonde 15.00 uur ds. W.J. Karels; Rotterdam-Zuid 14.30 uur ds. Meeuse; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.30 uur ds. Baaijens; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. Brugge en 14.00 uur leesdienst; Scheveningen 10.00 en 17.00 uur leesdienst; Soest 9.30 en 16.00 uur ds. Boogaard; Spijkenisse 10.00 en 15.30 uur stud. Beens; Sprang Capelle 9.30 en 18.00 uur stud. Terlouw; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. Mouw; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur stud. De Heer; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur leesdienst; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. De Jongste en 14.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 15.00 uur ds. M. Karens; Uddel 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Veenendaal; Veen 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Veenendaal 9.30 en 17.00 uur leesdienst; Vlaardingen 19.15 uur ds. Van der Net; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. Hofman en 14.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 en 18.00 uur leesdienst; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Wierden 9.30 uur (H.A.) en 15.00 uur ds. Van Dieren; Woerden 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. Van Gelder; Yerseke 9.30 en 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. Van Ekeveld; Zwijn

DINSDAG 30 MAART 2004

Amsterdam-Noord (Melkweg 16) 19.30 uur ds. Van Ekeveld; Andijk 19.30 uur ds. M. Karens; Dirksland 19.30 uur ds. P.

Mulder; Naaldwijk 19.45 uur ds. B. van der Heiden; Nieuwdorp 19.30 uur ds. Silfhout; Nisse 19.30 uur stud. Bakker; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. Van Krimpen; Terneuzen 19.30 uur ds. Brugge.

WOENSDAG 31 MAART 2004

Benthuizen 19.30 uur ds. J. de Pater; Brakel 19.30 uur ds. Kleppe; Doetinchem 19.30 uur ds. J. Karels; Gorinchem 19.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Haarlem 14.30 en 19.30 uur ds. Van der Net (bid-dag); Hilversum 19.45 uur ds. M. Karens; Leerdam 19.30 uur ds. Van Aalst; Meeuwen 19.30 uur stud. De Heer; Nieuwer ter Aa 19.45 uur ds. Meeuse; Poortugaal 19.30 uur stud. Van Manen; Puttershoek 19.30 uur ds. Van Gelder; Sint Annaland 19.30 uur ds. J. Karens; Sint Philipsland 19.30 uur ds. Van Krimpen; Soest 19.30 uur ds. Gunst; Sprang Capelle 19.30 uur ds. Silfhout; Utrecht 20.00 uur ds. Mondria; Veenendaal 19.30 uur ds. Sonneveld (bijbellezing); Vlaardingen 19.30 uur ds. Melis; Wemeldinge 19.30 uur ds. Tanis (laatste dienst i.v.m. oph.); Wierden 19.30 uur ds. Schot; Zwolle 19.30 uur ds. Hoogerland.

DONDERDAG 1 APRIL 2004

Enkhuizen 19.30 uur ds. W. Harinck; 's-Gravenzande 19.45 uur ds. J. de Pater; Kampen 19.30 uur ds. Van der Net; Kootwijkerbroek 19.30 uur ds. Tuinier; Nijkerk 19.30 uur stud. Terlouw; Opperdoes 19.30 uur ds. F. Mulder; Rhenen 19.30 uur ds. Sonneveld; Scherpenisse 14.30 uur ds. Brugge (huw. bev.); Tricht-Geldermalsen 13.45 uur ds. Van Ekeveld (huw. bev.).

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Diensten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur.

Bijbelstudie iedere dinsdag om 19.15 uur en 20.30 uur.

Kom tijdens de jeugdactie voor de evangelisatie: "De kerk naar buiten", eens kijken in onze evangelisatiepost. Hartelijk welkom op dinsdag t/m zaterdag tussen 10.00 - 16.00 uur!

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; diensten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist G. van de Breevaart; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; diensten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Merksem:

Evangelist J. Witte; Prot. Kerk, Oude Barreelei 64; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

Tilburg:

Kerkgebouw Offenbachstraat 105-107. Diensten iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur evangelist H.J. van den Boogaart.

U bent hartelijk welkom in de BIJBEL-winkel van dinsdag-zaterdag, tussen 10.00 en 17.00 uur. Offenbachstraat 107.

Advertenties

*Wij zullen in het huis des HEEREN gaan.
Onze voeten zijn staande in uw poorten, o Jeruzalem!*
Psalm 122:1b en 2

Met droefheid geeft de kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Tholen kennis van het overlijden van zijn geliefde oud-ambtsbroeder

Cornelis van der Jagt

In de leeftijd van 90 jaar.

Van 1966 tot 2002 heeft hij de gemeente met grote liefde en getrouwheid gediend in het ambt van ouderling. De HEERE vertrooste en sterkte de kinderen en kleinkinderen en heilige de roepstem aan ons aller hart.

Namens kerkenraad en gemeente,
Ds. C. de Jongste, preses
H. Aarnoudse, scriba

Tholen, 10 maart 2004

Psalm 84 : 11

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Opperdoes heeft met ontroering en leedwezen kennis genomen van het overlijden van zijn oud koster

P. Smit

In de leeftijd van 83 jaar.

Ruim 60 jaar heeft hij met veel ijver en liefde niet alleen zijn taak als koster vervuld maar ook de gemeente in alle opzichten gediend.
De Heere sterke en trooste de familie in deze droeve omstandigheden.

De kerkenraad

16 maart 2004

PSYCHOLOGENPRAKTIJK BROUWER

hulpverlening aan kinderen
en volwassenen

vestigingen

RIDDERKERK
Verlengde Kerkweg 11

BARNEVELD
Rozenstraat 1a

METEREN (GELDERMALSEN)
Dorpsstraat 18

Bel voor informatie of aanmelding:
(0180) 42 69 55

Harkes Begravenissen

Berkenbroek 7
2811 NZ Reeuwijk
tel. 0182 - 30 04 23

Dag en nacht bereikbaar

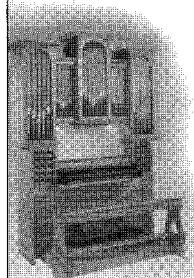
*Wij verzorgen
alleen begravenissen*

Te koop gevraagd Theologische boeken

0577-401065

ORGELCENTRUM ANDANTE

Kom gerust eens langs
om kennis te maken met
ons uitgebreide assortiment
nieuwe en gebruikte orgels,
bladmuziek en cd's!

Orgelcentrum Andante
A. van Oostadeaan 35
Veendam
0318-50 50 63
Dealer van
Johannis
Wesley
Opus
Sveelinck
Rembrandt
Monsieur
Domingo
Comen
Rijmige sortering
bladmuziek (ook klavier)
& Muziek CD's
Openingsuren:
do 13.30 - 17.30
vr 13.30 - 17.30
& 18.30 - 21.00
za 09.30 - 12.00
& 13.30 - 17.00
en volgens afspraak

DE SPECIAALIST IN HUISKAMERS- EN KERKORGELS

Te huur ruime vakantiewoning
in Zuid-Alberta, Canada,
omgeving van Lethbridge.
Prachtig gelegen, uitzicht op rivier,
prairie en Rocky Mountains,
dichtbij dorp en kerken.
Voor inlichtingen 00-1403-553-4023.
Hollands sprekend.

Nieuw in Zuna vanaf 30 april zijn
onze 4 nieuwe bung. klaar. De bung.
zijn v.a.g.v. Zeer geschikt voor gezin-
nen met kinderen en 55+ die van rust
houden. Op 100 m. loopafst. gratis
overdekt zwemmen. 55+ buiten
schoolvak. korting. Bel voor folder/
info vak. oord Holsappel
tel. 0548-512790

AVONDMAAL-SERVIEZEN

Uit voorraad of naar tekening.

Schoonhovens Silverhuys B.V.

Postbus 35, 2870 AA Schoonhoven,
Telefoon 0182 - 382614.

Calvin Christian School, Alberta, Canada

Er is blijdschap:

Ds. Sonneveldt nam het beroep aan
naar de gemeente Lethbridge.

Een leerkracht uit Nederland kon
benoemd worden.

Maar...

Nog steeds hebben we dringend
behoefte aan

bevoegde leerkrachten (bo/vo)

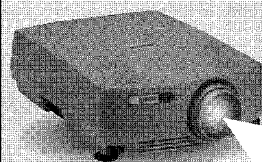
Voor meer informatie:

Dhr. J.P. de Wilde, tel. 0182-613257

Dhr. W. Grisnich, directeur, tel. 001 403
320 1650

(tussen 16.00 uur en 06.30 uur, ned. tijd)

e-mail: wgrisnich@ccschool.ca

Voor kerkenraden, verenigingen, commissies enz.
heeft het Deputaatschap Evangelisatie sinds
kort een informatieve presentatie over het
evangelisatiewerk in Nederland en België.
Onze voorlichter komt graag bij u langs
(ook overdag).

- *Nederland en de geestelijke nood van onze naaste*
- *Het werk van onze evangelisten*
- *Noodzaak van evangelisatie*

DIA-PRESENTATIE EVANGELISATIEWERK

Voorlichter C.W. van Haften: 0341-253588

DEPUTAATSCAP EVANGELISATIE
GEREFORMEERDE GEMEENTEN

AMBACHTELIJK, NATUURLIJK

KROON NATUURSTEEN

VLOEREN - TRAPPEN - GEVELS

Energieweg 8c • 4231 DJ Meerkerk

Tel. +31(0)183-354225 • Fax +31(0)183-354375

www.kroonnatuursteen.nl • email: info@kroonnatuursteen.nl
openingstijden showroom: di-vr: 09.30-17.00 uur, za 09.30-15.00 uur

 Boeder Scherpenzeel

AMBTSKLEDING

Kostuums: 2 en 3 delig zwart - grijs - e.a.
 Preekjassen ~ Jacquets ~ Pantalons
 Streeppantalons ~ Overhemden ~
 Stropdassen ~ Sokken ~ Overjassen
 Hoeden ~ Schoenen

Winkel:
 Dorpsstraat 229, 3925 KC Scherpenzeel
 Telefoon 033-2778899 / 033-2778068

Op afspraak - service aan huis

 RST
Zorg

KRAAMZORG

THUISZORG

RST Zorgverleners.
 600 zorgverleners staan voor u klaar!
 Voor identiteit en kwaliteit.

Bel voor informatie over kraamzorg,
 wijkzorg, gespecialiseerde
 verzorging, verpleging,
 (huishoudelijke) verzorging:
 0342 - 42 23 24.
 Of wordt zelf RST Zorgverlener!
 Reageer op: 0342 - 40 54 65 of
 info@rstzorg.nl.

Identiteit Kwaliteit!

Tel (0342) 42 23 24

Burg. Kuntzelaan 27-a • Postbus 154
 3770 AD Barneveld • Fax (0342) 42 25 50
 www.rstzorg.nl • E-mail: info@rstzorg.nl

 Stichting China
 Christelijke hulpverlening in Azië

**Ook na 10 jaar
 een blijvende opdracht**

**Steun ons project 'Gebedsgestalten'.
 De vertaling is klaar,
 maar nu de verspreiding nog!
 Mag de verdrukte kerk in China
 op uw steun blijven rekenen?
 U kunt uw bijdrage overmaken op**

giro 320666

Project in voorbereiding:
 de Chinese vertaling van
 'Bijbelse vertellingen voor jonge kinderen'
 van H. van Dam

Info/secretariaat:
 Kerkewijk 158 • 3904 JJ Veenendaal • tel. 0318-510320
 Postbus 1150 • 3900 BD Veenendaal
 Giro 320666 t.n.v. Stichting China

FRIESLAND; RUST EN RUIMTE!
 Bakkeveen/Terschelling, Ameland,
 0512-516096 v.a. € 125. Vrij v.a.
 Pasen, vdsluiscaravanverhuur.nl.

T.H. IN UDDEL vak.woning, v.a. 5
 pers. Om er even uit te zijn. Incl. cv +
 magnetron. Nog vrij wk heden tot 29,
 vanaf wk 36. **0577-401387.**

CHR. BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR

Regentesselaan 43 Tel.: (0318) 52 66 41
 3905 GT Veenendaal Fax: (0318) 55 42 04

**Collectebonnen
 machinaal tellen?**
vraag demo en/of referentie
0548-515415

Godsdienst Leraar

**Timothy Christian School, in Chilliwack, British Columbia, zoekt een
 godsdienst leraar voor de high school. We denken aan een bewogen man
 met theologische opleiding (bij voorkeur CGO-E). Indien de gegadigde ook
 onderwijs bevoegdheid en ervaring heeft bestaat er een eventuele
 mogelijkheid voor gedeeltelijke overname van directie taken.**

TCS is een school, uitgaande van de Gereformeerde Gemeente in
 Chilliwack en bestaande uit een elementary en secondary school van
 ongeveer 400 studenten.

Voor inlichtingen kunt u contract opnemen met de directie,
 dhr Th. VandeWeg, school (604-794-7114) of thuis (604-858-0028),
 vandeweg@familynet.bc.ca.
 Bedenk dat het hier 9 uur vroeger is dan in Nederland.

Begravenisverzorging
I. Janssen

Begravenissen in
 Zuid-Beveland en het eiland Tholen.

De mogelijkheid om thuis op te baren.
 Regelmatig overleg om de begravenis
 voor te bereiden.

Wij verzorgen geen crematies

**Dag en nacht bereikbaar op:
 0113-38 12 14**

Rijksweg 2, 4416 AZ Kruiningen
 Mobiel 06-53237320

KLASSE MAAKT ONDERSCHIED

Stolk Orgels
is hoofddealer van:
**Johannus - Eminent
Domus - Ahlborn**

**Stolk
Orgels**

tel.: 0180 - 31 56 52

Nieuwerkerk a/d IJssel, Vrijheidslaan 55,
Krabbendijke, Oostpolderweg 1
Nederhemert Nrd., Ormelingstraat 36
Beesd, Veerweg 14
Papendrecht, Overtoom 18

UNIEK IN PRIJS

Student, 17 jaar, vraagt m.i.v. aug. een
kamer in Barneveld te huur i.v.m.
studie aan de CHE in Ede.
Tel 0113-213327.

Begrafenisonderneming STAM

Planetenlaan 26, 2957 SN Nw.Lekkerland
Tel. 0184 - 685240. - Geen crematies -

Christelijke begrafenisverzorging De Bruijn

Voor een meer eervolle begrafenisverzorging
in de provincie Utrecht en
de regio's Gouda en Hilversum.

Tel. 0346-281711.

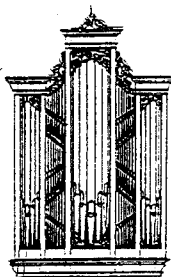
Dag en nacht bereikbaar. (Geen crematies).

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ Horssen bv

DORPSSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statenbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels
Kerkbijbels (alles Statenvertaling)
Theologische werken - Dagboeken
Bijbel- en Catechismusverklaringen
Leesboeken voor jong en oud
Voordeelaanbiedingen
Tweedehands en Antiquarisch
Psalm- en Muziekboeken
Bladmuziek (noten en klavarskribo)
CD's en Musicassettes
Boeken- en CD-bonnen
Wens- en Gelegenheidskaarten

Orgelmakerij Boogaard

Gravenstraat 4
7461 TN RIJSEN
Telefoon 0548-521637
Telefax 0548-544904

Nieuwbouw-Restauratie-Stem- en onderhoudswerk.

**HOUTSNIJWERK is ook voor U
betaalbaar!** J. Ockerse snijdt voor elke
beurs en elk formaat; bijv. bijbelteksten
voor trouw, belijdenis en jubilea. Ook bij-
bellessenaars. Laat u vrijblijvend voor-
lichten. **Kraatsweg 17, 6732 EV Hars-
kamp. Tel. 0318 - 456383.**

IN LIEFDEVOLLE HERINNERING...

Uw gedachten over een uniek gedenkteken geven
wij gestalte in natuursteen. Vraag naar het
fotoboek met vele voorbeelden.

Grafgedenktekens

Zandee & de Kuijper

Goes: Ronde Ringbaan-West
Telefoon (0113) 216555

Middelburg: Arnesteinweg 40
Telefoon (0118) 612579

Zoetermeer: Argonstraat 66
Industrieterrin Lansinghage
Telefoon (079) 3615010

Email: info@grafgedenktekens.nl

BARNEVELDSE BEGRAFENISVERENIGING

Voor een eervolle, eenvoudige verzorging
van begrafenissen in Barneveld en om-
streken.

- geen CREMATIE
- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- opgave van lidmaatschap

J. de Groot b.g.g.: G. de Groot
Barnseweg 87 J.H.D. Vermeulenstraat 5
3771 RN 3774 JW
Barneveld Kootwijkerbroek
Tel.: 0342-490728 Tel.: 0342-441812

Uw hulp blijft dringend nodig.

Zendingswerk in China
lijkt een druppel op de
gloeiende plaat. Vanuit
Nederland werken en-
kele stichtingen in dit
immense land. Dat werk
ligt onderscheiden,
hoe-wel het voor u mis-
chien niet altijd even
helder is. U herkent ons
aan enkele duidelijke
taken die wij reeds
zeven jaar mogen ver-
vullen in China. Het
land en de geestelijke
nood is echter zo groot,
dat het te wensen zou
zijn dat er meer wordt
ondernomen vanuit Ne-
derland. We hopen ech-
ter dat u hetgeen ge-
daan kan worden wilt
blijven steunen. Uw
hulp is dringend nodig!

- 1,3 miljard inwoners, ofwel 20% van de wereldbevolking!
- China is 250 keer groter dan Nederland!
- 80 miljoen christenen vragen om lectuur en hulp!

Stichting Bijbelse Hulpverlening her-
kent u aan het logo
en de blijvende
taken:

- Opleiding,
- Vertaalwerk,
- Eigen drukkerij,
- Verspreiding,
- Diaconale hulpverlening

Bankrekening
3473.76.029

STICHTING BIJBELSE HULPVERLENING CHINA
POSTBUS 2072, 3800 CB AMERSFOORT. TEL. 033-2770287
www.chinachristianbooks.org. E-mail: stbchina@kliksafe.nl

Begravenisverzorging Kina
Begravenissen in Capelle a/d IJssel
e.o. D.W. Schipper, tel. 010-458 31 12.
Wij verzorgen geen crematies.

Begravenis Verzorging Tollenaar
Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen
Tel. 0115-612554 - Geen crematies

**Ds. D.L. Aangeenbrugschool
Terneuzen**

*Het bestuur van de ds. D.L. Aangeenbrugschool uitgaande van de
Gereformeerde Gemeente in Nederland en van de Oud-Gereformeerde
Gemeente te Terneuzen is op zoek naar een:*

Groepsleerkracht m/v

De school wordt bezocht door ongeveer 320 leerlingen afkomstig uit de
(Oud) Gereformeerde Gemeente (in Nederland) en de Christelijke
Gereformeerde Kerk. Je komt te werken in een nieuw schoolgebouw.

De school kent goede secundaire arbeidsvoorwaarden en het vinden
van betaalbare woonruimte is geen probleem.

Er is een vaste oeververbinding onder de Westerschelde gerealiseerd.

Voor informatie kunt u zich wenden tot de directeur van de school de
heer A. Molenaar, telefoon 0115-612977 (school) of 0115-432296 (thuis).

Uw sollicitatiebrief wordt verwacht binnen 10 dagen na verschijnen van
deze advertentie in dit blad bij de secretaris van het bestuur de heer
D. de Braal, van der Waalsstraat 68, 4532 LD te Terneuzen.

**'n helder geluid
zuiver Lagarde!**

De geluidssystemen van Lagarde.
helder en krachtig. Je hoort verder niets.
Bel (0341) 37 57 57 voor meer informatie.

**Norwich, Canada, Te huur: volledig
ingericht appartement voor 7 pers.**
(3 slaapk., v.v. telefoon, airco, was-
mach. en droger). Ideaal voor vak. of
fam. bezoek in deze omg. Voor info
bel: Dhr. Adrian ten Hove: 001 519
863 2920 of fax 001 519 863 6399

**begravenisverzorging
T. den Hollander**

Begravenissen in Vlaardingen,
Rotterdam, Gouda, den Haag
en omstreken.

Opbaarmogelijkheden in een
door u gewenst uitvaartcentrum
of thuis met koeling.

Geen crematies.

Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509

25 jaar!

Al 25 jaar vertrouwde
en vertrouwelijke hulp!

De Vluchtheuvel

STICHTING HULPVERLENING UITGAANDE VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

- al 25 jaar
- professionele hulp
- in uw omgeving
- bij psychosociale problemen

zoals: gezinsproblemen, huwelijksproblemen,
psychische problemen, opvoedingsproblemen,
enzovoort.

Telefonische aanmelding dagelijks tussen
10.00 en 12.00 uur via tel. 0348 - 48 99 99.
Vragen van en over jongeren tot en met 17 jaar
via de TGJ: 033 - 475 33 00.

Steun De Vluchtheuvel:

door uw gift over te maken op rekening 1125.06.399
ten name van De Vluchtheuvel of geef u op als donateur
via tel. 0348 - 48 99 90

De Vluchtheuvel • Houttuinlaan 7 • 3447 GM Woerden
tel.: 0348 - 48 99 90 • fax: 0348 - 46 06 62 • e-mail: vluchtheuvel@cbgg.nl
bank: 1125.06.399 t.n.v. De Vluchtheuvel • Woerden.

De kerk naar buiten...

Het Woord verdwijnt uit Rotterdam. Ooit stroomden de kerken overvol, maar dat is nu verleden tijd. De grote havenstad is op drift. Evangelisatie is dringend noodzakelijk. De Jeugdverenigingen voeren daarom actie!

- Evangelisatieproject Rotterdam
- Inloopprojecten Alkmaar en Leeuwarden
- Doorstart Merksem
- Ontwikkelen evangelisatiemateriaal
- Evangelisatiemateriaal jongeren en tieners
- Toerustingswerk gemeenten

Denk & Doe

Het spel 'Denk & Doe' is een leerzaam en leuk gezinsspel voor iedereen in de leeftijd van acht tot tachtig.

Om de finish van het spel te bereiken moeten de teams maximaal 50 vragen en opdrachten beantwoorden en uitvoeren. In totaal telt het spel zo'n 900 kaartjes, met vragen en opdrachten die variëren van Bijbelse onderwerpen tot het uitbeelden van spreekwoorden.

€ 24,50

Begrijp je Bijbel

Een prachtig dagboek voor kinderen van ongeveer 9 tot 12 jaar. Doel van het dagboek is kinderen te leren hoe zij zelf de Bijbel kunnen lezen.

Bij het dagboek verschijnt een werkboekje, dat ook afzonderlijk te koop is. Gezinnen met meerdere kinderen in dezelfde leeftijdscategorie kunnen zo één dagboek en meerdere werkboekjes gebruiken. Onder redactie van J.H. Mauritz en G.M. de Regt.

€ 12,-
(dagboekje)

€ 6,50
(werkboekje)

Bericht voor jou

Een uniek Bijbels dagboek voor tieners, die elke dag in aanraking komen met vragen.

Bericht voor jou is speciaal voor jongens en meiden tussen de 12 en de 16 jaar geschreven. Het geeft antwoorden op levensvragen van jongeren, vanuit de Bijbel: Gods Woord. Het boek verschijnt onder redactie van J.H. Mauritz en A.P.A. Overbeek.

Verder werken mee: ds. G. Clements, ds. W. Harinck, ds. W.J. Karels, ds. P. Mulder e.a.

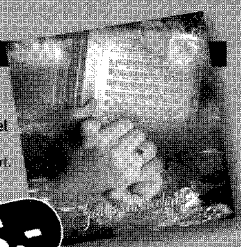
€ 14,50

God is een toevlucht

Een CD van de drie Seba-koren (gemengd, meisjes-, jeugdkoor) uit Krimpen aan den IJssel.

O.L.v. Ria Kalkman - van de Noort. Inclusief instrumentale bijdragen.

€ 15,-

Zaait aan alle wateren

Een informatieboekje over de bijbelse opdracht tot evangelisatie in de moderne Nederlandse samenleving.

Belangrijk voor leidinggevenden in het Jeugdwerk en iedereen die bij evangelisatie is betrokken. Aan het boek hebben onder andere meegewerkt: ds. G. Clements, ds. A. Schreuder, ds. C. Sonneveld, ev. G. Baan en J.H. Mauritz.

€ 7,50

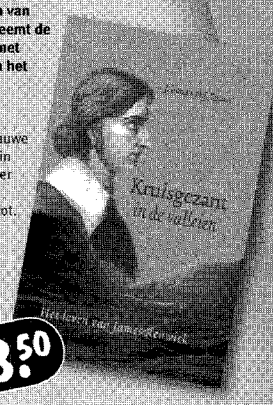

Levensbeschrijving James Renwick

In de 'Killing Times' van ongekende vervolging en bitter lijden van Gods Kerk in Schotland neemt de jonge James Renwick de met bloed bevestigde banier van het Covenant over.

Zijn 26e verjaardag brengt ds. Renwick door in de grauwe kerker van de gevangenis in Edinburgh. Twee dagen later gaat deze kruisgezant de dodengang naar het schavot. Deze biografie geeft een verslag van zijn leven en sterven. Geschreven door het duo J. Bout en N.J. Spaan.

€ 18,50

Ja ik wil...

☐ ex. Denk & Doe	☐ ex. Bericht voor jou
☐ ex. Begrijp je Bijbel	☐ ex. God is een Toevlucht
☐ DB	☐ ex. Zaait aan alle wateren
☐ WB	☐ ex. Levensbeschrijving James Renwick

Graag via de jeugdvereniging te _____

Naam: _____
 Adres: _____
 Woonplaats: _____

JEUGDBOND
 GEREFORMEERDE GEMEENTEN
 Postbus 79 • 3440 AB Woerden • 0348 - 48 99 40
 www.jbgg.nl • jbggactie@cbgg.nl

JEUGDBOND
 GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Postbus 79 • 3440 AB Woerden • 0348 - 48 99 40
 www.jbgg.nl • jbggactie@cbgg.nl • Postbank: 177498
 t.n.v. Jeugdbond Gereformeerde Gemeenten inzake actie